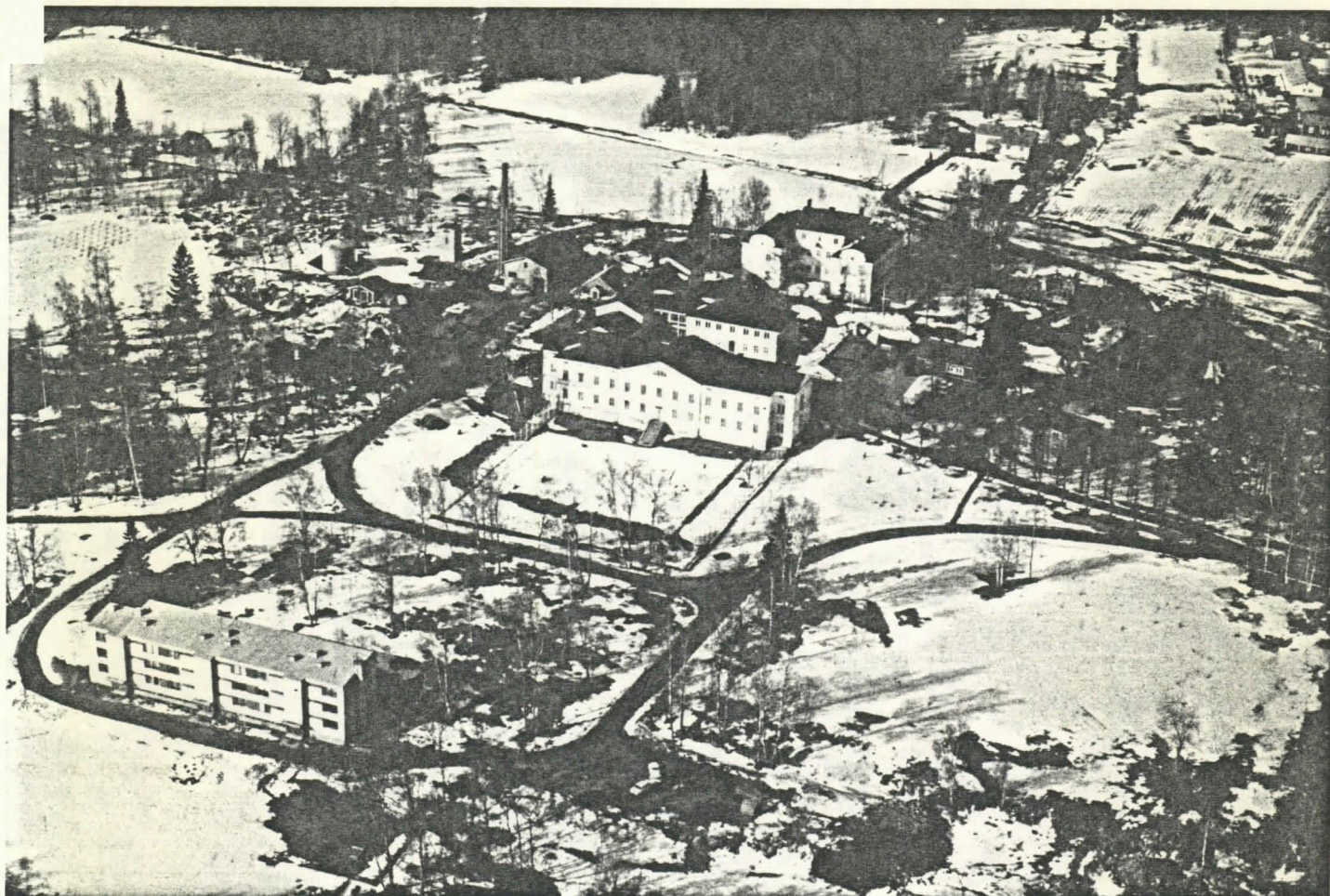

Luettelita
luser

MUSEOVIRASTO
RAKENNUSHISTORIAN
OSASTON ARKISTO

M U S T A S A A R E N S A I R A A L A

MAANKÄYTTÖSELVITYS

OY ARKKITEHTITOIMISTO KARI KYHKYEN ARKITEKTBYRÅ AB
VAASA 21.12.1982

RHO

71.5

SISÄLLYSLUETTELO

0. Yleistä

1. Alueen sijainti ja määrittely

2. Perustiedot

2.1. Maanomistus

2.2. Väestö ja työpaikat

2.3. Rakennettu ympäristö

2.3.1. Sairaala-alueen historia

2.3.2. Toiminta/tekninen analyysi (kartta 1:1000) Rakennuskohtainen toimintaselvitys

2.3.3. Topografian, kasvillisuuden ja rakennusmassojen suhde (kartta 1:1000)

2.3.4. Havainnollistavat perspektiivikuvat

3. Uudisrakennuksen sijaintiin vaikuttavat tekijät

3.1. Toiminnalliset näkökohdat

Toimivuus rakenteessa

Liikenne, paikoitus

Laajentamismahdollisuus

Mahdollinen kasvihuone

Mahdollinen uusi asuntola

Kompleksin sulkeutuneisuus ulospäin

Liittyminen lämpökeskukseen

3.2. Maisemarakenteelliset/kaupunkikuvalliset näkökohdat

Sopeutuminen nykyiseen rakennuskantaan

Paikan symboliarvo

Nykyisen rakennuskannan purkamistarve

Mittakaava

Väri, muoto, materiaali

Kasvillisuuden säilyttämismahdollisuudet

Sisääntulo alueelle

Pihamuodostukset

Ilmansuunnat

3.3. Rakennustekniset/taloudelliset näkökohdat

Perustamisolosuhteet

Viemäriverkko

Sähköjohdot ja -kaapelit

Ympäristön muuttaminen ja maaston muotoilu

4. Vaihtoehtojen omakohtaiset selvitykset
 - 4.1. Vaihtoehto koilliskulma A
 - 4.2. Vaihtoehto luoteiskulma B
 - 4.3. Vaihtoehto lounaiskulma C
 - 4.4. Vaihtoehto kaakkoiskulma D

5. Yhteenveto
 - 5.1. Vaihtoehtovertailu
 - 5.2. Johtopäätökset

Liitteet

Asemakaava, viitesuunnitelma
Axonometrinen kuva

0. YLEISTÄ

Mustasaaren sairaalaryhmä muodostaa huomattavan sekä kulttuuri-historiallisen, arkkitehtonisen että maisemallisen kohteen Vaasan seudulla.

Erityisesti päärakennus, joka toimii potilasosastona, on arvokas. Se ei kuitenkaan nykyisellään vastaa henkilöturvallisuudelle asetettavia vaatimuksia. Paloviranomaisten potilaskäytössä edellyttämien raskaiden, rakennuksen luonteelle vieraiden ja kalliiden korjaustoimenpiteiden välttämiseksi onkin Mustasaaren sairaalan uudisrakennuksen perustamissuunnitelmassa (pvm. 30.6.1981) esitetty, että päärakennus muutettaisiin sairaalan hallintotiloiksi ja tarvittavat potilaspaikat sijoitettaisiin uudisrakennukseen. (Tällä tavalla kokonaiskustannukset pienenevät ja toiminnalliset edellytykset paranevat).

Uudisrakennuksen sijoittaminen nyt kyseessä olevaan ympäristöön tulee tapahtua harkiten. Tässä selvityksessä on pyritty kokoaamaan eri näkökohdat, jotka sijoittamisessa tulisi huomioida, jotta toisaalta voitaisiin turvata kulttuurihistoriallisesti arvokas rakennusryhmä sekä tärkeä miljöökokonaisuus ja toisaalta saavutettaisiin sairaalan toiminnan kannalta onnistunut ratkaisu. Näkökohdat on pyritty esittämään sillä tavalla, että ne mahdollisimman hyvin edesauttaisivat päätöksentekoa. Yleisten näkökohtien pohjalta on päärakennukselle lisäksi laadittu neljä eri sijaintivaihtoehtoa. Niitä on punnittu asetettujen kriteereiden valossa yhteistoiminnassa museoviraston kanssa, jonka perusteella on vedetty johtopäätökset kunkin vaihtoehdon soveltuvuudesta rakennuspaikaksi. Tähän harkintaan on vaikuttanut myös maankäytöselvitykseen liittyen teetetty alustava pohjatutkimus.

1. ALUEEN SIJAINTI JA MÄÄRITTELY

Sairaala-alue sijaitsee Vanhan Vaasan länsipuolella olevalla kumpareella. Peltoaukiot ympäröivät länsi- ja itäpuolilta aluetta, joka etelässä liittyy pienehköön metsäselänteeseen. Sairaalan päärakennuksen ja pienen vesiluoman välisessä itärinteessä sijaitsee henkilökunnan asuntorakennus.

KORSHOLMAN VALLIT

VANHA VAASA

SAIRAALAAJUE

YRITYSTOIMIKESKUS

ASUNTOALUE

ALUEEN SIJOTUS
MAISEMASSA 1:4000

2. PERUSTIEDOT

2.1. Maanomistus

Alueella ei ole asemakaavaa. Vaasan kaupungin kaavoitusohjelmassa asemakaavan laatiminen alueelle on ajoitettu alkavaksi v. 1983. Alue on valtion omistuksessa.

2.2. Väestö ja työpaikat

Sairaalan vuodeosastojen henkilökunta käsittää nykyisellään n. 80 henkilöä. Sairaalan osastojen lukumäärän noustessa neljästä kuuteen sairaansijojen pysyessä samana (150 kpl) pyritään henkilökunnan määrää lisäämään 18 henkilöllä. Henkilökuntaa on nyt n. 137 vakanssia, joista hoitohenkilökuntaa n. 100 ja taloushenkilökuntaa n. 37 henkilöä.

2.3. Rakennettu ympäristö

2.3.1. Sairaala-alueen historia

Sairaala-alueen vanhin rakennus, nykyinen F-osasto on rakennettu vuonna 1844. Tämän rakennutti muurari-oltermanni Stephan Träselin Turusta. Piirustukset hyväksyttiin todennäköisesti arkkitehti C.C.Engel'illä, jonka valvonnassa lähes kaikki julkiset rakennukset tuohon aikaan rakennettiin.

Alunperin sairaalassa oli 120 vuodepaikkaa. Alueen rakennukset säilyivät Vaasan palossa 1852, minkä vuoksi sairaala jäi Vanhaan Vaasaan, vaikka kaupunki siirrettiin noin kuuden kilometrin päähän Klemetsöhön. Mustasaaren sairaala toimi aina vuoteen 1931 Vaasan lääninsairaalana, jolloin tämä siirtyi Seinäjoelle. Vanhaan Vaasaan jäi ainoastaan mielisairaiden vastaanottolaitos Mustasaaren sairaala-nimisenä.

Nykyään konttorina toimiva 1-kerroksinen kivirakennus on rakennettu v. 1890. Tämä rakennus, edellä mainittu F-osasto, A-osasto (1895) sekä v. 1895 rakennettu talousrakennus muodostavat sairaala-alueen vanhimman rakennuskannan.

1900-luvulla rakennetut talot ovat liinavaatevarasto (1901), Ukkola-rakennus (1910-77) ja lämpökeskus (1937). Oman ilmeensä ympäristöön tuo 1895 puusta rakennettu asuinrakennus, joka nykyään toimii henkilökunnan lasten päiväkotina.

Sairaalakompleksin eteläpuolella sijaitsee 1930-luvun loppupuolella rakennettu asuinrakennus, jonka pihapiirissä on jäljellä vanhan myllyn kivijalka.

Sairaala-alueen itäpuolelta, Vanhan Vaasan kanavan tuntumasta on löytynyt jäänteitä viinapolttimosta.

2.3.2. Toiminta/tekninen analyysi (kartta 1:1000)

Rakennuskohtainen toimintaselvitys

Sairaalan kiinteistöjen iät ilmenevät kohdasta 2.3.1. Kiinteistön muihin kuin potilasosastoihin on tehty perusparannuksia viime vuosina. Nämä ovat siis rakenteellisesti tyydyttävät. Kanslia- ja toiminnallisten tilojen tilanahtauten ei ole voitu saada helpotusta.

Uuden potilasosaston rakentamisen lisäksi olemassa olevissa rakennuksissa on suunniteltu tehtävän seuraavat muutokset:

A-osasto: Rakennus jää edelleen kahden potilasosaston käyttöön. Se peruskorjataan paloturvallisuusnäkökohdat ja energiatalous huomioonottaen.

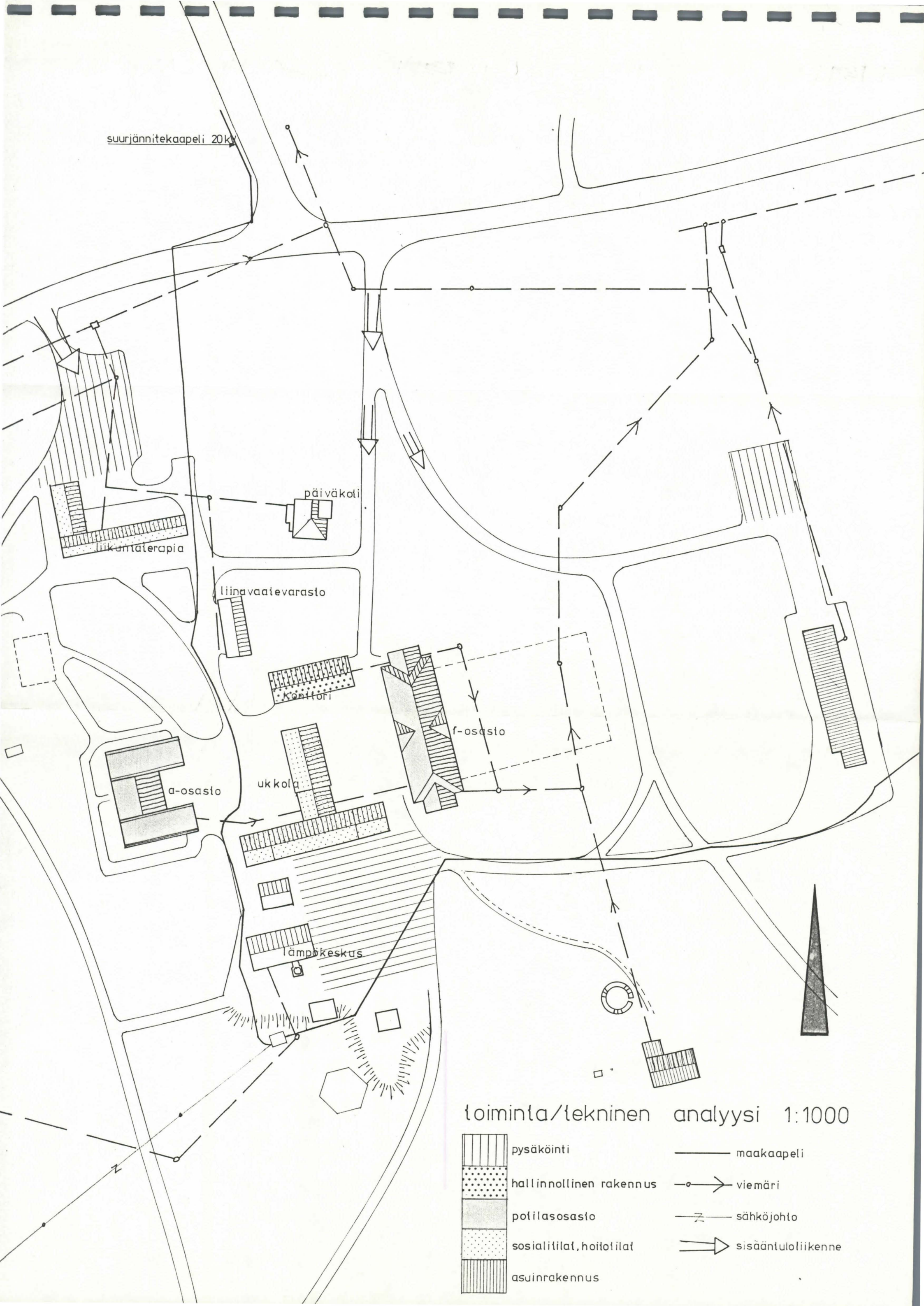
F-osasto: Entinen potilasosastona toimiva rakennus kunnostetaan koko sairaalan hallintotiloiksi. Rakennukseen sijoitetaan kaikki sairaalan eri rakennuksissa sijaitsevat toimistot ja kokoustilat. Kevyellä entistävällä peruskorjauksella parannetaan rakennuksen toimivuutta toimistorakennuksena sekä kohotetaan rakennuksen yleiskuntoa. Rakennuksen itäpuolella oleva teräsverkkoaita puretaan.

Konttorirakennus: Rakennuksen jäädessä pois konttorikäytöstä, tiloihin sijoitetaan sairaalasta puuttuva keskusvarasto sekä askartelutarvikkeiden myyntitilat.

Ukkolarakennus: Rakennuksen ensimmäisestä kerroksesta siirrettävien toimistojen tilalle saadaan laboratorion, henkilökunnan, lääkärin ja hammaslääkärin tarvitsemat tilat. Toinen kerros jää kokonaan luovuusterapioiden käyttöön.

Uudisrakennus: Tilaohjelman mukaan 4 potilasosastoa (2000 m²) sekä väestönsuoja, huolto-, varasto- ja sosiaalitilat (300 m²), yhteensä 2300 m².

Lähde: Mustasaaren sairaalan uudisrakennuksen perustamissuunnitelma, 30.6.1981.

suurjännitekaapeli 20kV

päiväkoti

liikuntaterapia

liinavaatevarasto

Keskittori

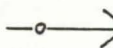
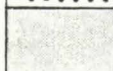
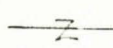

f-osasto

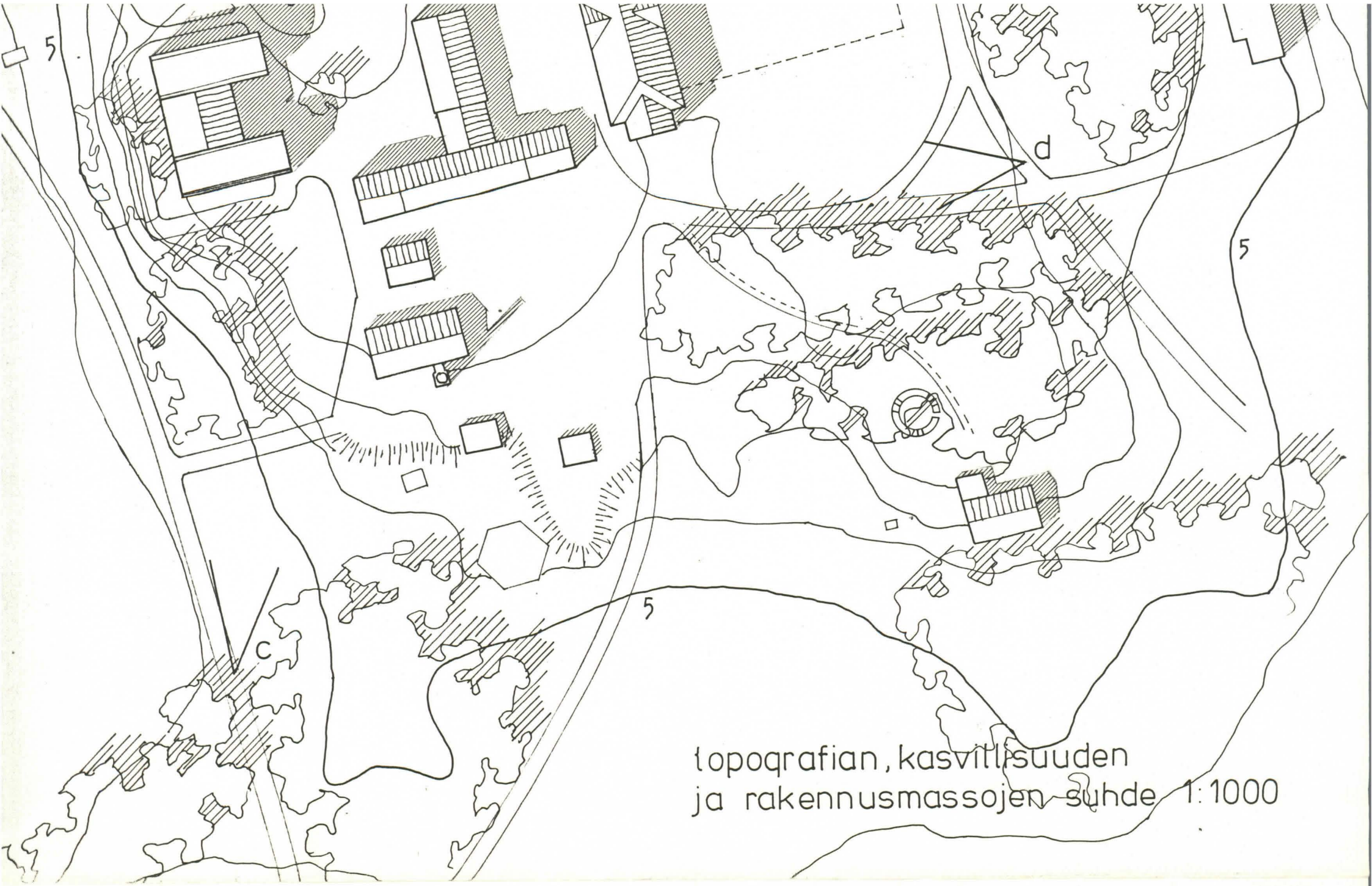
a-osasto

ukkola

lämpökeskus

toiminta/tekninen analyysi 1:1000

	pysäköinti		maakaapeli
	hallinnollinen rakennus		viemäri
	potilasosasto		sähköjohto
	socialitilat, hoitotilat		sisääntuloliikenne
	asuinrakennus		

topografian, kasvillisuuden
ja rakennusmassojen suhde 1:1000

3. UUDISRAKENNUKSEN SIJAINTIIN VAIKUTTAVAT TEKIJÄT

3.1. Toiminnalliset näkökohdat

Toimivuus rakenteessa

Ratkaisun tavoitteena tulee olla toiminnallisesti mahdollisimman lyhyet välimatkat sekä henkilökunnalle että potilaille. Mikään tässä selvityksessä esitetyistä vaihtoehtoisista ratkaisuista ei kuitenkaan sijaitse ratkaisevan pitkällä etäisyydellä sairaalan toimintapiiristä.

Liikenne, pysäköinti

Sairaalan virkistyspihat on suojeltava huolto- yms. moottoriliikenteeltä. Tärkeimmät sisäiset yhteydet on pyrittävä ratkaisemaan siten, että liikenneturvallisuus otetaan huomioon. Pysäköintialueiden tilantarve ei aiheuta ongelmia missään ehdotuksessa. Näiden sijoitusta tulee kuitenkin tarkkaan harkita tieltä avautuvien kauniitten näkymien säilyttämiseksi. Lumen varastointia varten on pysäköintialueilla varattava riittävästi tilaa.

Laajentamismahdollisuus

- maastoon vapaasti sijoitettu rakennus antaa paremman laajentamismahdollisuuden ja on tulevaisuutta huomioonottaen parempi kuin tiukkaan pihaympäristöön sovitettu ratkaisu.

- mahdollinen kasvihuone

Potilaiden viihtyvyyden lisäämiseksi on esitetty ehdotus kasvihuoneen rakentamisesta terapiakäyttöön. Tällainen pieni rakennus voisi samalla toimia pihatilaa rajaavana, täydentävänä elementtinä.

- mahdollinen uusi asuntola

Henkilökunnan tulevan asuntotarpeen tyydyttämiseksi on esitetty ehdotuksia mahdollisesta rivitaloasuntolasta. Tämän sijoitus tulisi tukea koko alueen pihateemaa sulkien vanhan asuntolan edessä olevaa puustoa yhteiseksi pihapuitoksiksi uuden asuntolan kanssa.

Kompleksin sulkeutuneisuus ulospäin

Alueen puistot ja puutarhat on sijoitettava ja suunniteltava siten että ulkopuoliset eivät tunne houkutusta käyttää niitä. Puistojen on oltava alueen käyttäjien helposti tavoitettavissa.

Liittyminen lämpökeskukseen

Lämpökeskus tuotantorakennuksena ei luonteeltaan istu uuden potilasosastorakennuksen pihaympäristössä. Suunnittelussa on lämpökeskuksen aiheuttama visuaalinen häirtä otettava huomioon. Samoin huoltoliikenteen mahdollista siirtämistä alueen länsilaitaan on harkittava.

Asuntola tulee myös vähitellen liittää alueen lämpökeskukseen.

3.2. Maisemarakenteelliset ja kaupunkikuvalliset näkökohdat

Sopeutuminen nykyiseen rakennuskantaan

Sopeutuminen nykyiseen rakennuskantaan on oltava hyvin painava kriteeri uusien rakennusten sijoituspaikkaa päätettäessä. Mustasaaren sairaala-alue on Vaasan seudulla harvinaisen hyvin säilynyt historiallinen ja rakennustaiteellinen kohde, jonka luonne tulee uudisrakentamisella eheyttämään säilyttää.

Paikan symboliarvo

Uudisrakennuksen tulee täydentää ja eheyttää nykyistä maisemakuvaa. Rakennus ei kuitenkaan saa olla dominoiva muun rakennuskannan suhteen. Sen sijoituksella tulisi pyrkiä korjaamaan visuaalisen maiseman epäkohtia, niinpä sitä ei saisi sijoittaa parhaalle eikä jo jossain käytössä olevalle paikalle.

Nykyisen rakennuskannan purkamistarve

Vaihtoehtoissa B ja D tulee aiheelliseksi harkita olemassa olevien rakennusten purkamista. Vaihtoehto B:ssä tulee kysymykseen lähinnä vanhan tallirakennuksen ja vaihtoehto D:ssä asuintalon purkaminen.

Mittakaava

Rakennusmassojen on oltava pienimittakaavaisia. Kysymykseen tulevat lähinnä 1- ja 2-kerroksiset ehjät rakennusmassat. Tällöin uudisrakentaminen sulautuu helpommin vanhaan rakennuskantaan.

Väri, muoto, materiaali

Alueen rakennusten ulkoarkkitehtuuri on luonteeltaan osittain juhlavaa ja klassista (valkoiseksi rapatut A- ja F-osastot), osittain paikallisperinteistä (punamulta ja keltaiseksi

maalatut puurakennukset). Myös uuden rakennuskannan osalta on maanläheisten värisävyjen ja perinteellisten materiaalien käyttö perusteltavissa.

Rakennusten muodon tulee olla ehjä ja selkeälinjainen ainakin pihamuodostuksia täydentävissä vaihtoehdoissa. Sivummalle sijoitettu rakennus voi sallia monimuotoisemman ratkaisun.

Kasvillisuuden säilyttämismahdollisuudet

Alueelle on vuosikymmenien kuluessa kehittynyt rehevä, arvokas puistokasvillisuus, jonka huomioonottaminen suunnittelussa on erittäin tärkeää. Puuston säilyttäminen ehjinä metsikköinä turvaa voimakkaan suljetun ja avoimen tilan vaihtelun alueella.

Pihalle johtava komea lehtipuukuja tulee säilyttää.

Sisääntulo alueelle

Sisääntulo alueelle tapahtuu nykyisin kahdesta kohdasta, toisaalta maisemakuvallisesti tärkeää istutettua lehtipuukujaa pitkin, toisaalta suoraan pysäköintialueelle, joka sijaitsee vanhan tallirakennuksen edessä. Puukuja on edelleenkin luontevin pääsisääntulotie sairaala-alueelle, eikä tätä järjestelmää tulisi muuttaa. Henkilökunta- ja huoltoliikenteen sisääntulo on tarkoituksenmukaista järjestää muualta.

Pihamuodostukset

Yksi sairaala-alueen luonteenomaisimmista piirteistä on rakennusmassojen sijoitus suorakulmaisten pihojen ympärille. Tämä periaate tulisi ottaa huomioon myös uudisrakennusten sijoittelussa. Rakennusmassojen tulisi jo itsessään ja myös olevien rakennusten kanssa muodostaa tilamuodostukseltaan ja mittakaavaltaan miellyttäviä pihvoja. Olemassa olevien pihapiirien olemusta ja niiden käyttöä kannattaa ideoida paremmiksi. Aita- ja porttijärjestelyjä sekä sisääntulokujia on kehitettävä. Maaston terassointia voisi käyttää hyväksi yhtenä suunnitteluelementtinä.

Ilmansuunnat

Potilashuoneet tulisi suunnata länteen tai etelään. Päivänvalo tulisi saada kaikkiin tiloihin. Rinteiden kallistukset ja tuulisuus vaikuttavat pihojen viihtyvyyteen. Jaloittelupihan sijoitus ilmansuuntien suhteen on harkittava.

3.3. Rakennustekniset/taloudelliset näkökohdat

Perustamisolosuhteet

Insinööritoimisto Y-suunnittelun 15.10.-82 laatima alustava pohjatutkimus osoittaa, että kaikki tässä selvityksessä tutkitut vaihtoehdot voidaan toteuttaa, joskin epäedullisimmiksi muodostuvat vaihtoehdot B2 ja C.

Viemäriverkko

Vaihtoehtoratkaisua A lukuunottamatta viemäriverkko ei aiheuta rakentamiselle rajoituksia.

Sähköjohdot ja -kaapelit

Alueen eteläpuolella sijaitseva uusi maakaapeli voidaan siirtää Vaasan Sähkö Oy:n toimesta mikäli valittu vaihtoehto sitä edellyttää.

Ympäristön muuttaminen ja maaston muotoilu

Alueella olevaa arvokasta kasvillisuutta tulisi säästää. Tämä periaate asettaa omat rajoituksensa uudisrakennusten sijoittamisen ja sen maastoon mukauttamisen suhteen. Suunnitelman ja sijoituksen pitäisi olla sellainen, että rakennuksen ympäristömaastoa ei tarvitse muotoilla uudelleen.

A

D

B

C

N

vaihtoehtoratkaisujen
sijoitus 1:4.000

4. VAIHTOEHTOJEN OMAKOHTAISET SELVITYKSET

4.1. Vaihtoehto koilliskulma A

Toiminnalliset kriteerit

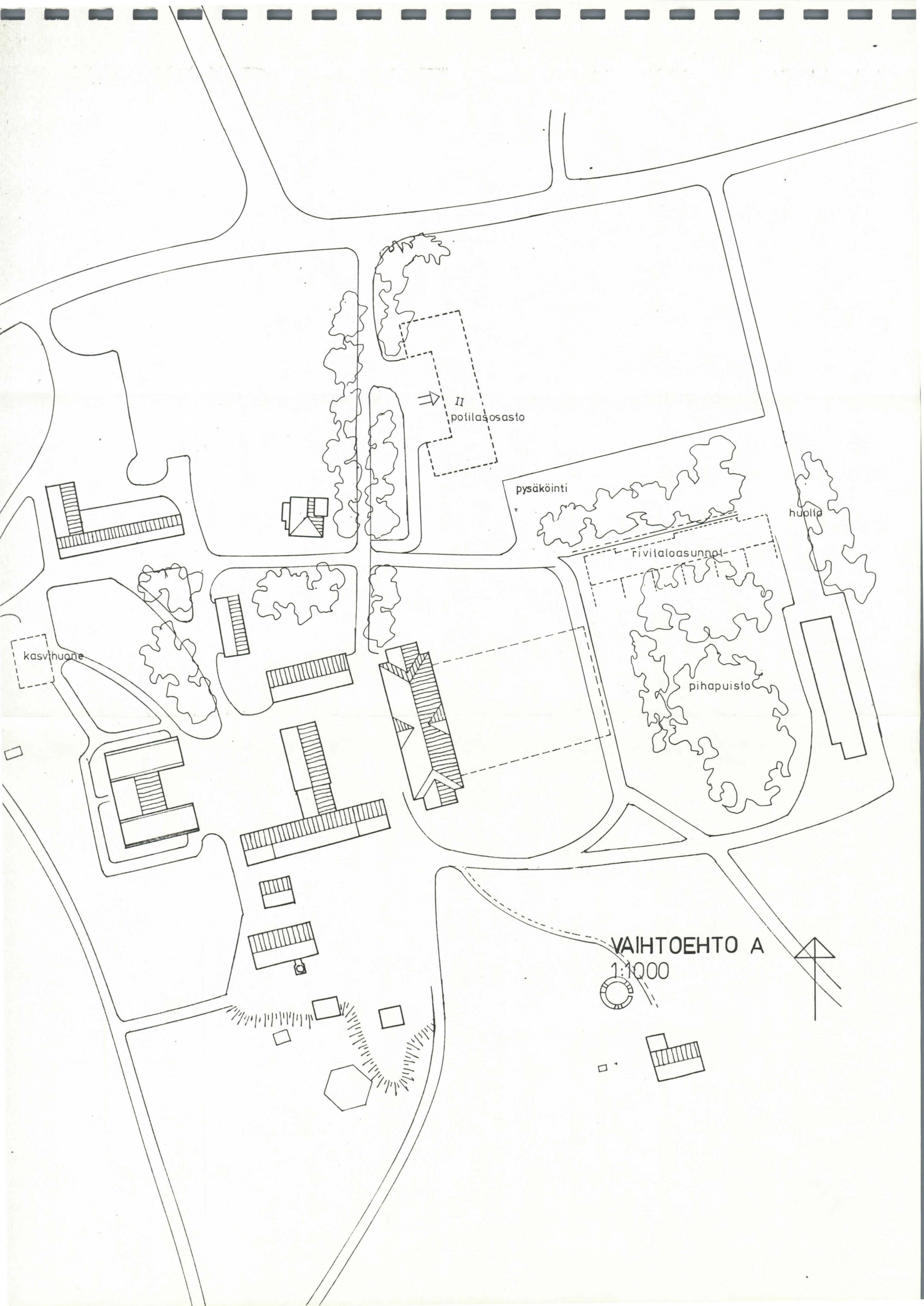
- etäisyys haittaa, mutta A- ja F-rakennuksen käyttö voisi silti olla perustamissuunnitelman mukainen
- järjestämällä liikenne asuntolaan alueen pohjoispuolelta, uusi rakennus voisi rajata sisääntulopiha puukujan ja rakennuksen välissä
- paikoitus järjestettävissä (katso asemapiirros)
- asuntolaan tarvitaan uusi tie
- toimintakokonaisuus rikkoutuu
- puukujasta tulee vilkas jalankulkuväylä (sisääntulo- ja jalankulkuliikenne menee ristiin)
- pääsisäänkäyntisuunta on etelä-lounainen-länsi

Maisemakuvalliset kriteerit

- dominoi helposti F-rakennusta
- rajoittaa alueen kokonaishahmo-näkymää tieltäpäin (havainnollistava kuva)
- puukuja toimii mielekkäänä välityselementtinä vanhan ja uuden sairaala-alueen välillä
- museoviraston alustavan lausunnon mukaan
 - rakennus voitaisiin sijoittaa uusien rakennusten yhteyteen, riittävällä etäisyydellä sairaala-alueesta
 - rakennus voitaisiin sijoittaa vapaasti maastoon kuten muutkin pihapiirin ulkopuoliset rakennukset
- kiinteistöosasto on suosinut vaihtoehtojen A ja D (pääosin edellämainituista syistä)
- eriteltynä vanhasta rakennuskannasta uudisrakennuksen muotokieli ja julkisivut ovat helpommin ratkaistavissa
- sijoittamalla kasvihuone tai muu pienempi rakennus vanhan kivijalan paikalle pihapiiriä voisi eheyttää sekä toiminnallisesti että arkkitehtonisesti

Tekniset kriteerit

- viemäriverkosto rajoittaa alueen käyttöä
- muuten rakennus todennäköisesti on perustamiskelpoinen
- rakennuspaikka tien varressa, huolto ja kuljetus on helpohoitoinen
- ei vahingoita olemassa olevaa kasvillisuutta

II
potilasosasto

pysäköinti

huolto

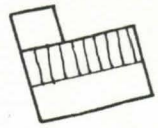
rivitaloasunnot

pihapuisto

kasvihuone

VAIHTOEHTO A

1:1000

4.2. Vaihtoehto luoteiskulma B

Toiminnalliset kriteerit

- soveltuu helposti olemassa olevaan toimintapiiriin
- sympaattinen sisääntulopiha muodostuu luonnollisesti
- paikoitus järjestettävissä
- hallinto-osa jää muun sairaalatoiminnan ulkopuolelle
- keskitetty hoito- ja terapiakokonaisuus muodostuu
- aurinkoinen julkisivu kääntyy pellole päin (potilashuoneille), pihanpuoleinen jää päivällä varjoon
- jaloittelupihan sijoitus tuottaa ongelmia

Maisemakuvalliset kriteerit

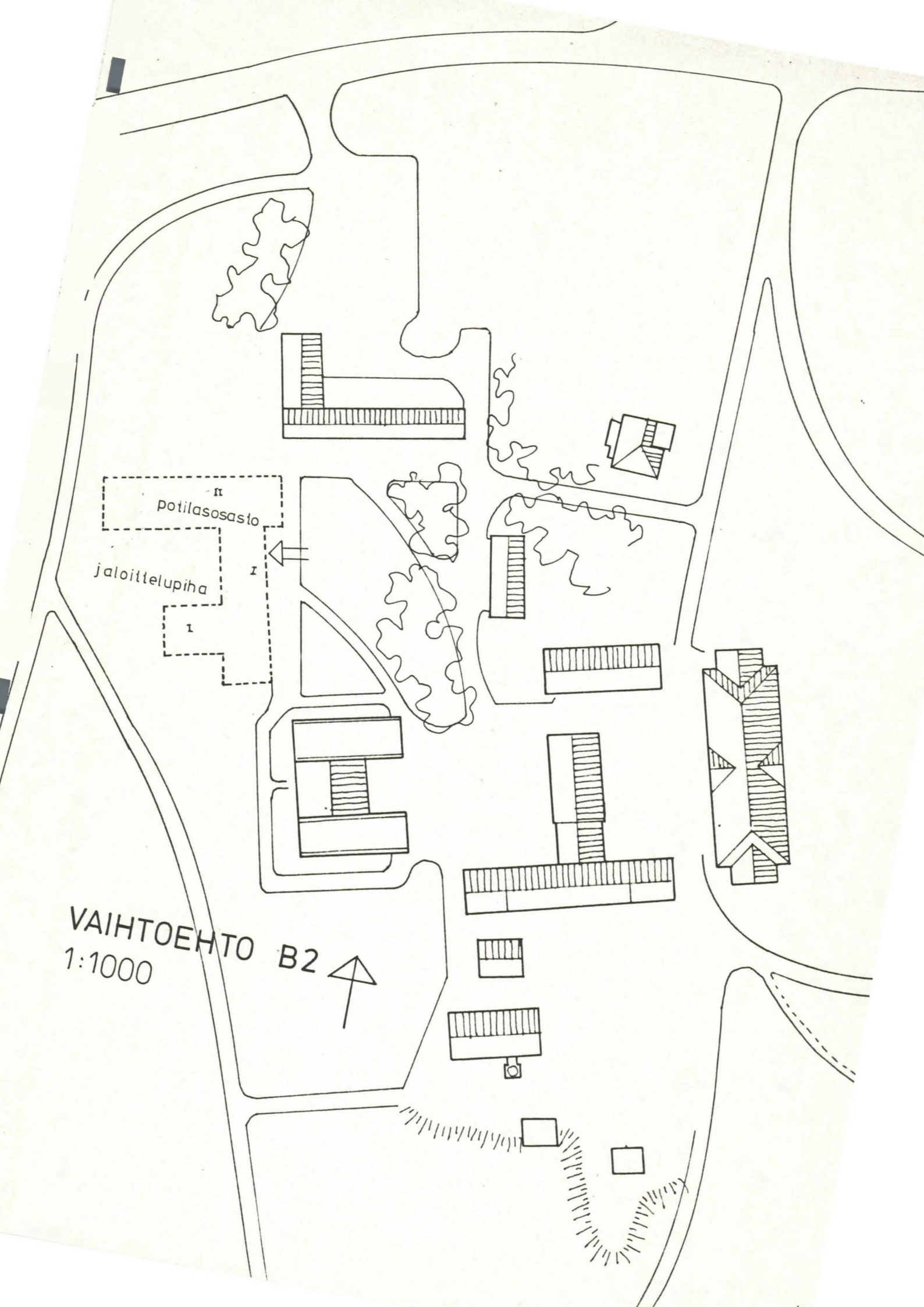
- eheyttää pihapiirisysteemiä
- asettaa suuria vaatimuksia julkisivu- ja muotoratkaisuille
- kaksikerroksinen rakennus pihan länsilaidalla jää helposti liian dominoivaksi A-osaston luomassa kartanomaisessa maisemakuvassa
- toinen ratkaisu voisi olla päämassan sijoittaminen pihan pohjoislaitaan (nyk. tallirakennuksen paikka) ja pienemmän massan sijoittaminen länsilaitaan
- tällainen L-ratkaisu sulkee näkymät ulospäin pihapiiristä
- uuden potilasosaston ja mahdollisen kasvihuoneen muodostama pihaympäristö tukisi jo olemassa olevaa periaatetta mutta pysyisi kuitenkin vanhan aksiaalisen sairaalamiljöön sivustalla
- kiinteistöhall. pitää tätä rakennuspaikkaa liian ahtaana

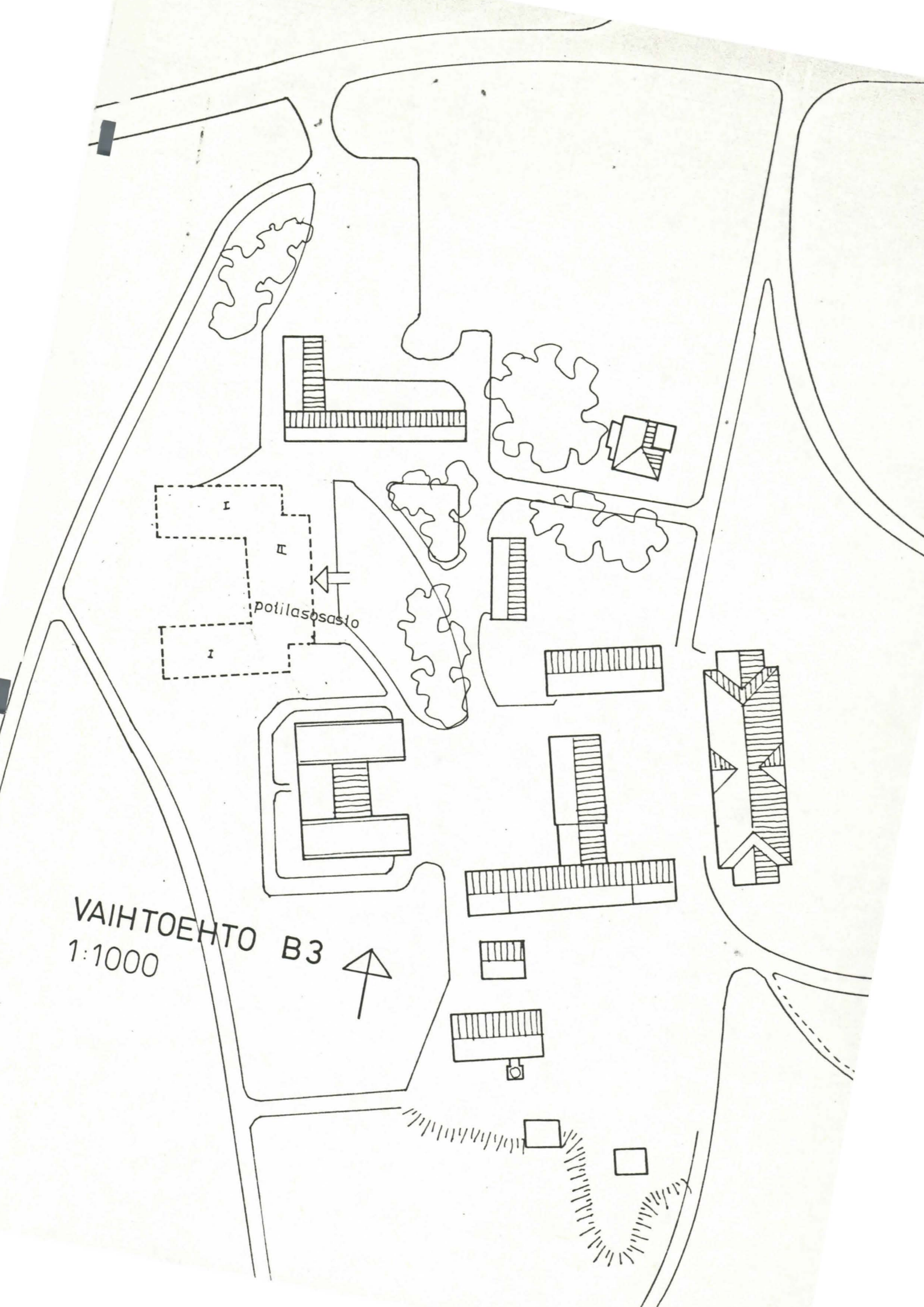
Tekniset kriteerit

- viemäriverkosto ei aiheuta ongelmia
- aluetta tulee muokata hyvin varovaisesti vanhan puistoympäristön säilyttämiseksi
- L-ratkaisu estää pintaveden valumisen rinnettä alas

II
potilasosasto
I
jaloittelupiha
I

VAIHTOEHTO B2
1:1000

VAIHTOEHTO B3
1:1000

potilasosasto

4.3. Vaihtoehto lounaiskulma C

Toiminnalliset kriteerit

- liikennejärjestelyt hoidettavissa
- takapihamainen tunnelma
- häiritsevä läheisyys talousrakennuksiin kuten lämpökeskus, öljysäiliö sekä muut pienet vajat
- läheisyys Ukkolaan positiivinen
- jaloittelupihan sijoitus etelään
- sisääntuloa vaikea korostaa

Maisemakuvalliset kriteerit

- mittakaavaltaan vieras kyseessä olevassa rinteessä
- kasvillisuus hyvin rikas
- etäisyys A-osaston ja Ukkolan kulmien välillä liian pieni pihasarjan luonnolliseen jatkamiseen
- antaa edellytyksiä mielenkiintoiseen rinneratkaisuun
- ahdas paikka

Tekniset kriteerit

- rakennusosasto todennut paikan perustamisen ja rakennustekniikan kannalta rakentamiselle soveltuvaksi
- kasvillisuus kärsii
- viemärit rakenteilla, rajoittavat rakentamista tai ainakin voivat haitata

virkestyspiha

kasvihuone
tai terassi

II

potilasosasto I

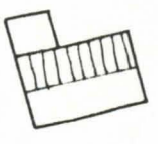
pysäköinti
huoltopiha

jaloittelupiha

huoltoliikenne

VAIHTOEHTO C

1:1000

4.4. Vaihtoehto kaakkoiskulma D

Toiminnalliset kriteerit

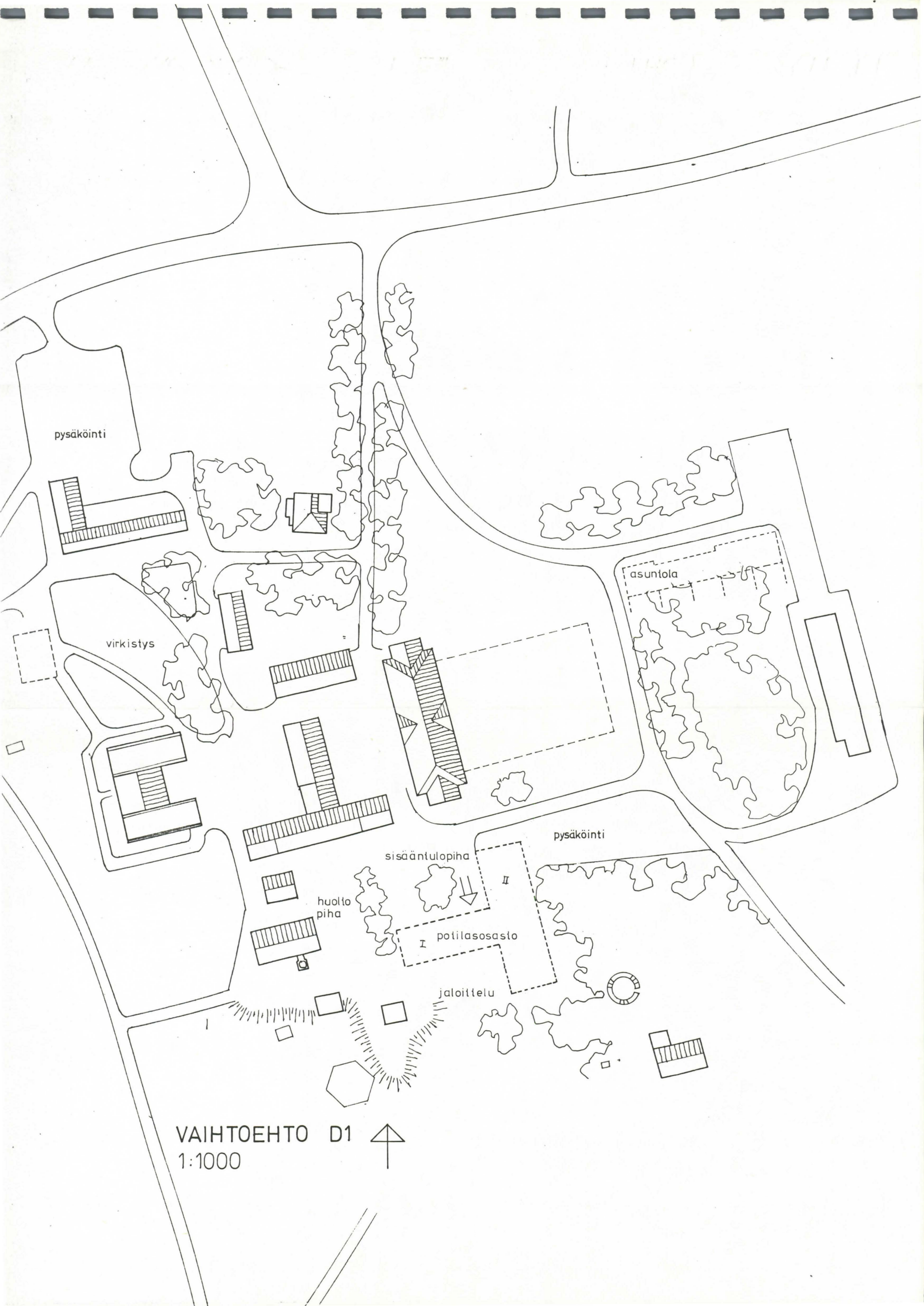
- jalankulku- ja huoltoliikenne ratkaistavissa
- paikoitusalue siirtyy toiseen paikkaan
- laajentamismahdollisuudet mitä parhaimmat
- asuntorakennus joudutaan mahdollisesti purkamaan
- etäisyydet pitenevät
- jaloittelupiha järjestettävissä

Maisemakuvalliset kriteerit

- rakennusmassaa muotoilemalla voidaan saada aikaan pihateema korostava sisääntulotie. Tämä joudutaan kuitenkin esim. istutuksilla rajaamaan lämpökeskusta ympäröivästä huoltopihasta (kts. kuva)
- potilasosaston sisääntulopiha joudutaan rajaamaan lämpökeskuksesta yms. tällöin välttämään "takapihatunnelmasta"
- alueella sijaitsee rehevä metsikkö. Säilyttämällä siitä saadaan tuulensuoja pihalle sekä arkkitehtoninen lisäelementti
- uudisrakennus vapaasti maastoon sijoitettava, ei aiheuta vanhalle sairaalaympäristölle esteettisiä haittoja
- ratkaisu on kiinteistöosaston ja museoviraston ehdotus
- julkisivujen ja muotokielen valinta suhteellisen vapaa
- ei estä tärkeitä näkymiä
- voidaan arkkitehtonisesti sitoa mahdollisen uuden asuntolan kanssa. Myös kasvihuone voitaisiin sijoittaa tänne sairaala-alueen taakse. Tällöin uusi rakennuskanta muodostaisi historiallista aikaperspektiiviä täydentävän kokonaisuuden.

Tekniset kriteerit

- maakaapeli, sähköjohdot ja viemärit rajoittavat alueen käyttöä
- maan muokkaaminen aiheuttaa vahinkoja olemassa olevalle kasvillisuudelle

pysäköinti

virkestys

asuntola

pysäköinti

sisääntulopiha

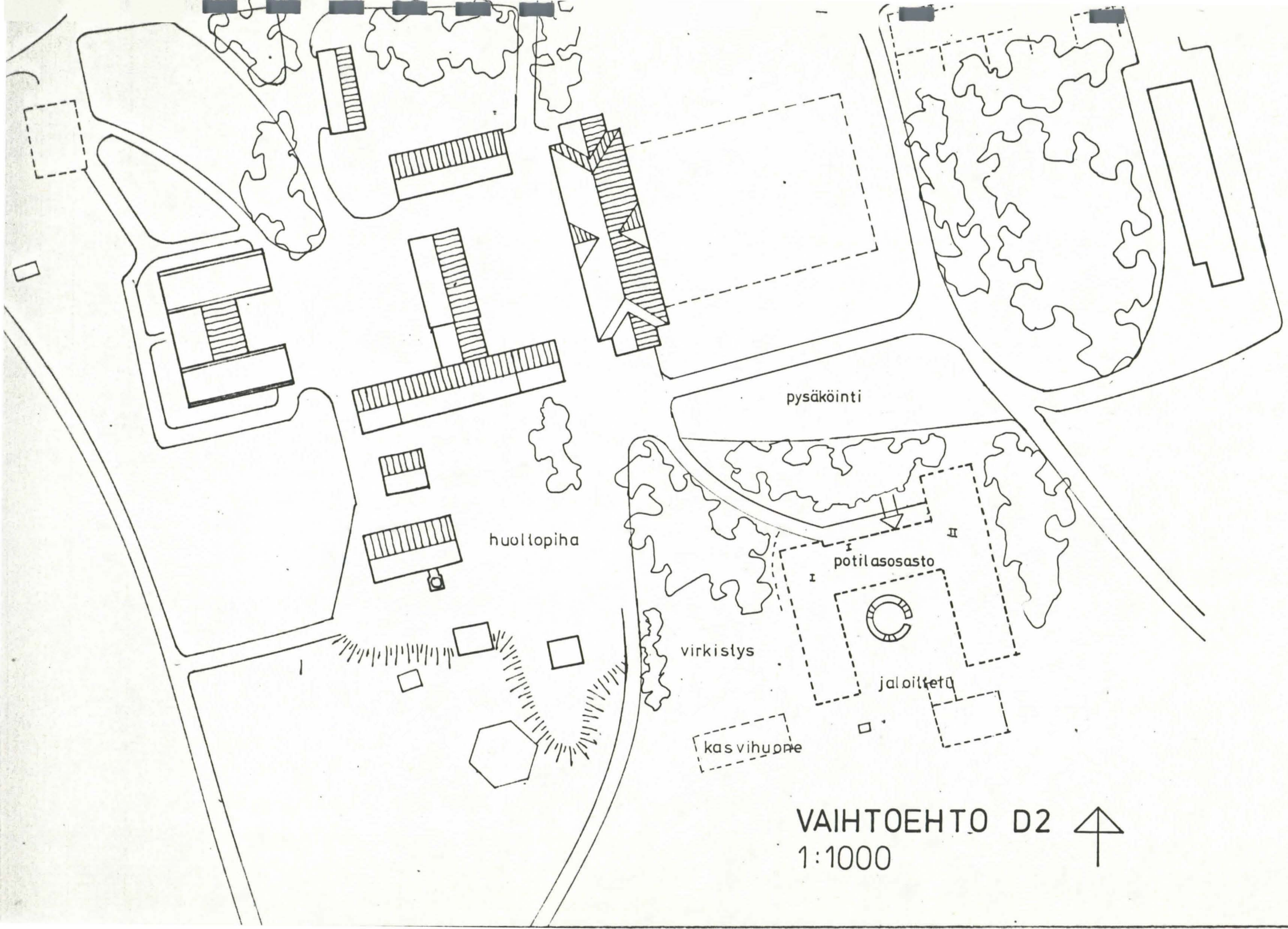
huolto piha

I potilasosasto

II jaloittelu

VAIHTOEHTO D1
1:1000

pysäköinti

huoltopiha

virkistys

potilasosasto

jaloitettu

kasvihuone

VAIHTOEHTO D2

1:1000

VAIHTOEHTO D3
1:1000

huoltoliikenne

huoltopiha

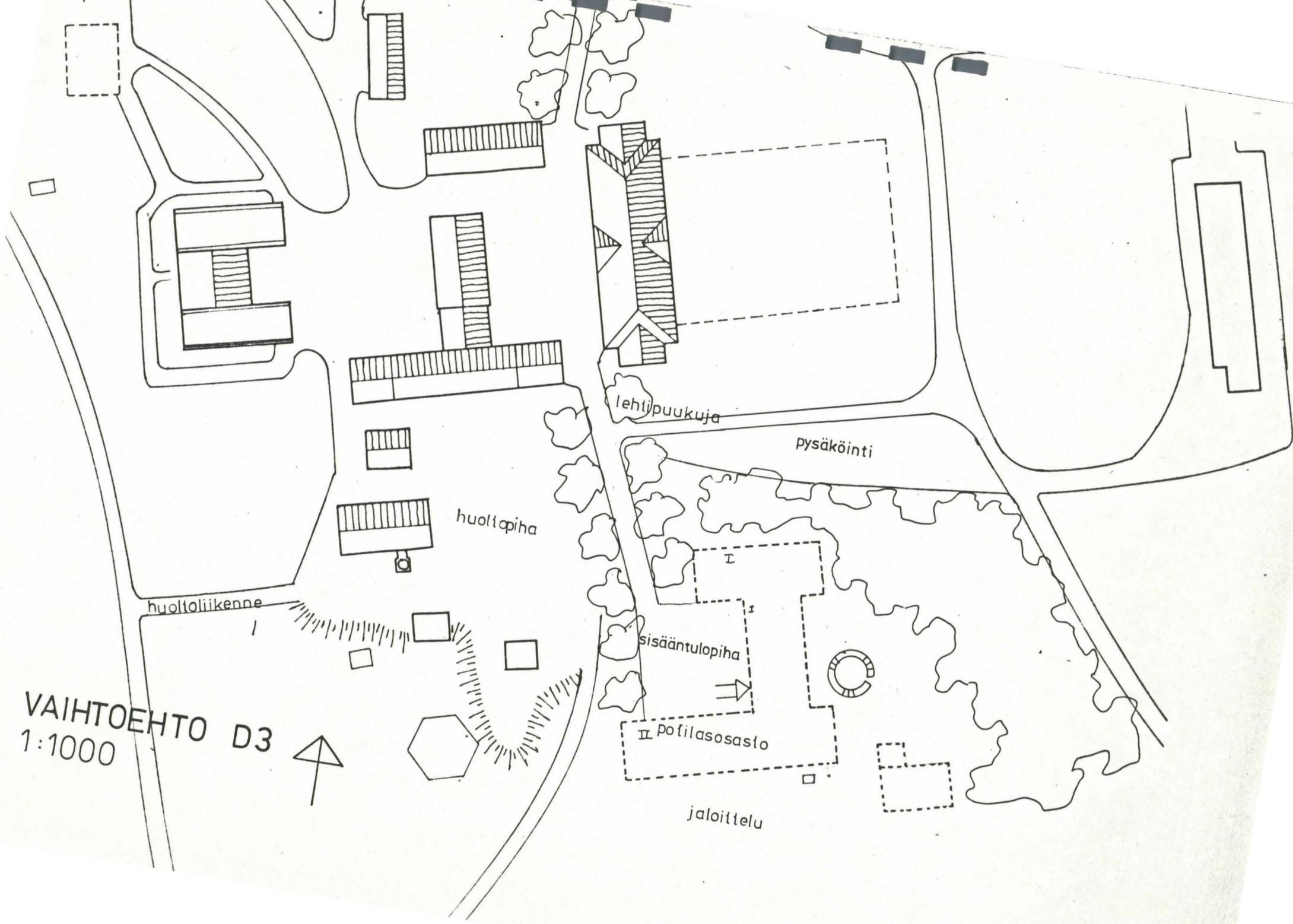
lehtipuukuja

pysäköinti

sisääntulopiha

II potilasosasto

jaloittelu

5. YHTEENVETO

5.1. Vaihtoehtovertailu

Seuraavassa taulukossa on esitetty eri vaihtoehtojen välinen keskinäiseen paremmuusjärjestykseen perustuva vertailu. Sitä on tarkasteltava kaavamaisena arviointina, jonka tulokset voivat olla enintään suuntaa-antavia. Taulukon etuna on kuitenkin se, että siinä voidaan kaikkia edellä eriteltyjä tekijöitä tarkastella kaikkien vaihtoehtojen suhteen samanaikaisesti.

	A	B	C	D
<u>Toiminnalliset näkökohdat</u>				
Potilaiston hoito	3	4	2	1
Liikenne: Jalankulku - henkilökunta	4	1	2	3
- potilaat	4	1	2	3
Huolto/kuljetusliikenne	4	1	2	3
Liikenneturvallisuus	4	3	2	1
Pysäköintimahdollisuudet	4	2	3	1
Toimivuus rakenteessa:				
- henkilökuntayhteydet	4	3	1	2
Aidatun pihan sijainti	4	3	2	1
Laajentamismahdollisuudet	3	4	2	1
Nykyisen rak. kannan purkamistarve	1	2	4	3
Yhteydet Ukkolaan (ruokailu, lääk.v.o.)	4	1	3	2
Liittyminen lämpökeskukseen	4	3	1	2
Olevan rakenteen eheyttäminen	4	1	2	3
<u>Maisema - arkkitehtoniset näkökohdat</u>				
- sopeutuminen nykyiseen rak.kantaan	4	1	2	3
- tärkeiden näkymien avoinnapitomahd.	4	2	3	1
- pihamuodostus	4	1	3	2
- kasvillisuuden säilyttämismahd.	2	1	3	4
- paikan symboliarvo	4	1	3	2
- ilmansuunnat	4	3	2	1
- sisääntulo alueelle	4	2	3	1
- rakennusalan riittävyys	2	4	3	1
<u>Rakennustekniikka - talous</u>				
- suhde viemäriverkostoon	2	3	4	1
- perustamisolosuhteet	2	3	4	1
- maaston muokkaamistarve	3	2	4	1
I sijaa	1	9	2	12
II sijaa	4	5	10	5
III sijaa	3	7	8	6
IV sijaa	16	3	4	1

5.2. Johtopäätökset

Edellä esitetty taulukko osoitti, että vaihtoehdot B ja D osoit-
tautuivat melkein kaikissa suhteissa A ja C vaihtoehtoja parem-
miksi. Ero on niin selvä, että siihen voidaan tällaisen kaava-
maisinkin tarkastelun nojalla luottaa suuntaa-antavana tuloksena.
Vaihtoehdot A ja C voidaan siis jatkotarkasteluissa jättää huo-
miotta.

Vaihtoehto D täyttää uudisrakennuksen sijainnille asetetut kri-
teerit siinä määrin, että sitä voidaan tässä vaiheessa pitää par-
haana vaihtoehtona.

Koska B ja D olivat kuitenkin varsin tasavertaisia, ei ole tarkoi-
tuksenmukaista hylätä vaihtoehto B:täkään täysin vielä tässä
vaiheessa. Itse rakennuksen suunnittelun käynnistyttyä jolloin
rakennuksen massoittelu tarkemmin tutkitaan on vielä aiheellista
kaiken varalta pitää mukana molemmat vaihtoehdot. Ratkaisun jäl-
keenkin voidaan toista näistä rakennuspaikoista vielä pitää va-
ralla odottamattomia tulevia tarpeita varten.

Alueen asemakaava on tarkoituksenmukaista laatia siten, että sii-
nä varataan molemmat rakennuspaikat B ja C.

MUSTASAAREN SAIRAALA

ASEMAKAAVA, VIITESUUNNITELMA

OHEINEN PIIRROS ESITTÄÄ AINOASTAAN ENSISIJAISET TAVOITTEET ASEMAKAAVAA LAADITTAESSA. VAASAN KAUPUNGIN MAHDOLLISET OMAT ALUEELLISET TAVOITTEET EIVÄT OLE OLLEET TIEDOSSA TÄTÄ VIITESUUNNITELMÄÄ TEHTÄESSÄ.

ASEMAKAAVAEHDOTUKSESTA HALUTAAN ANTAA LAUSUNTO ENNEN LOPULLISTA KASITTELYÄ; OSOITETAAN VAASAN PIIRIRAKENNUSTOIMISTOLLE.

NÄKOKOHTIA ASEMAKAAVAMAARAYKSIA MAARITELTAESSA

- ASEMAKAAVAMAARAYKSISTA TOIVOTAAN YLEISESTI OTTAEN SAATAVAN RIITTAVAN VÄLJÄT
- ALUEESEEN EI KOHDISTU SUURTA UUDISRAKENTAMISPAINETTA
- UUDISRAKENTAMINEN YS-ALUEELLA TAPAHTUU JO OLEVAN YMPARISTON HUOMIOON OTTAEN
- PERUSKORJAAMINEN TAPAHTUU PÄÄASIALLISESTI ENTISÖIMISEEN TÄHTÄÄVILLÄ PERIAATTEILLA
- SAIRAALALLA ON MYÖS TARPEITA RAKENTAA PIENEMPIÄ TALOUSRAKENNUKSIA JA VARASTOJA. TAMÄ TULISI MYÖS SALLIA PL-ALUEELLA.
- NYKYISET TIELIITTYMAT OVAT HYVIA JA KÄYTTOKELPOISIA

VAASASSA 21.12.1982

KARI KYHKYNYN
ARKKITEHTI SAFA

MUSTASAAREN SAIRAALA

VIITESUUNNITELMA

1:2000

 OY ARKKITEHTITOIMISTO KARI KYHKYNYN ARKITEKTBYRÅ AB
YLÄTORI 2 A
65100 VAASA 10

961-242434, 117434

ÖVRE TORGET 2 A
65100 VASA 10

